

Biblioteka Pedagogiczna
w Piotrkowie Trybunalskim
Wydział Wspomagania Pracy Szkół
i Placówek Oświatowych
Oprac. Ewa Bińkiewicz

Leopold Tyrmand (1920–1985) Zestawienie bibliograficzne w wyborze

Sejm przyjął uchwałę, na mocy której rok 2020 ustanowiono Rokiem Leopolda Tyrmanda. W 2020 roku przypada 100. rocznica urodzin i 35. rocznica śmierci wybitnego pisarza, dziennikarza, publicyisty i popularyzatora jazzu w Polsce.

Bibliografia przedmiotowa

WYDAWNICTWA ZWARTE (książki)

(Książki dostępne w Bibliotece Pedagogicznej w Piotrkowie Trybunalskim i/lub jej Filiach)

URBANEK Mariusz : **Zły Tyrmand**. – Warszawa : "Słowo", 1992. – (Wybrańcy Bogów).
Wypożyczalnia Piotrków: sygnatura 105453, 75913
Wypożyczalnia Bełchatów: sygnatura 23885

WOŹNIAK Marcel : **Biografia Leopolda Tyrmanda : moja śmierć będzie taka, jak moje życie**. – Kraków : Wydawnictwo MG, copyright 2016.
Wypożyczalnia Radomsko: sygnatura 37536
Wypożyczalnia Tomaszów: sygnatura 44222

WÓJCIK Michał, OKÓLSKA Krystyna : **Bogna Tyrmanda : nastolatka, która rozkochała w sobie pisarza**. – Warszawa : Wielka Litera, copyright 2019.
Wypożyczalnia Tomaszów: sygnatura 44292

ARTYKUŁY Z PRAC ZBIOROWYCH / ROZDZIAŁY

(Książki dostępne w Bibliotece Pedagogicznej w Piotrkowie Trybunalskim i/lub jej Filiach)

IWASIÓW Inga : *Spóźniony na samego siebie : wokół „Dziennika 1954” Leopolda Tyrmanda // W: Lektury polonistyczne : literatura współczesna. T. 2* / red. Ryszard Nycz. – Kraków : Universitas, 1999. – S. 69-88.
Wypożyczalnia Piotrków: sygnatura 96169, 85916
Wypożyczalnia Radomsko: sygnatura 31992

KONWICKI Tadeusz : **Zorze wieczorne**. – Warszawa : "Alfa", 1991. – (Biblioteka Dzieł Wyborowych Tukan ; 2). – S. 35-57 : *Portret mężczyzny w kolorowych skarpetkach*.
Wypożyczalnia Piotrków: sygnatura 76130

KOPER Sławomir : **Skandaliści PRL**. – Warszawa : Wydawnictwo Czerwone i Czarne, 2014.
Zawiera:
Rozdział 3, Dziwne losy Leopolda T.
Wypożyczalnia Opoczno: sygnatura 31136

KUNCEWICZ Piotr : **Agonia i nadzieja. T. 2, Literatura polska od 1939**. – Warszawa : Graf-Punkt ; BGW, 1994. – S. 426-428 : [Leopold Tyrmand].
Wypożyczalnia Opoczno: sygnatura 27523
Wypożyczalnia Tomaszów: sygnatura 37265

KUNCEWICZ Piotr : **Agonia i nadzieja. T. 2, Literatura polska od 1939**. – Warszawa : Graf-Punkt ; BGW, 1993. – S. 426-428 : [Leopold Tyrmand].
Czytelnia Piotrków 76236 W
Wypożyczalnia Bełchatów: sygnatura 23999

KUNCEWICZ Piotr : **Leksykon polskich pisarzy współczesnych. T. 2, N-Ż.** – Warszawa : "Graf-Punkt", cop. 1995. – **S. 373-374** : Leopold Tyrmand.

Czytelnia Piotrków: sygnatura 79280 Czyt.

Czytelnia Piotrków: sygnatura 79438 W

Czytelnia Bełchatów: sygnatura 24733 P

Czytelnia Opoczno: sygnatura 26852 c

LEGEŻYŃSKA Anna : *O dwóch przypadkach krytyki stalinizmu (Leopold Tyrmand, Adam Ważyk)* // W: **Glosariusz od Młodej Polski do współczesności : materiały do kształcenia literackiego w szkole średniej** / pod red. Tadeusza Patrzyka. – Wrocław ; Warszawa : Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1991. – **S. 212-222.**

Wypożyczalnia Piotrków: sygnatura 73572; 73983

Wypożyczalnia Tomaszów: sygnatura 35639; 35704-35705

ŁOCH Eugenia : **Człowiek wobec wojny.** – Lublin : Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2011. – **S. 97-107** : *Męstwo cywila? O bohaterze wojennej prozy Leopolda Tyrmanda.*

Wypożyczalnia Piotrków: sygnatura 102887

RADLIŃSKI Jerzy : **Obywatel Jazz.** – Kraków : Polskie Wydawnictwo Muzyczne, 1967. – **S. 119-126** : *Gdy zamilkły frenezje.*

Wypożyczalnia Piotrków: sygnatura 99552

ROMAŃSKA-MALINA Olga : "Zły" – Leopold Tyrmand // W: **Bunt literatów.** – Warszawa ; Bielsko-Biała : Wydawnictwo Szkolne PWN, cop. 2009. – **S. 170-175.**

Wypożyczalnia Piotrków: sygnatura 97916

WALC Jerzy : **Wielka choroba.** – Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 1992. – **S. 170-181** : *Fotografia Atlantydy : („Zły” Leopolda Tyrmanda).*

Wypożyczalnia Piotrków: sygnatura 74336, 74130

Wypożyczalnia Tomaszów: sygnatura 35736, 35737

WOJNOWSKI Jan : *Tyrmand Leopold* // W: **Literatura polska XX wieku : przewodnik encyklopedyczny. T. 2, P-Z** / redaktor naczelny Jan Wojnowski. – Warszawa : PWN, 2000. – **S. 245-246.**

Czytelnia Piotrków: sygnatura 89151 Czyt.

Czytelnia Bełchatów: sygnatura 27065 P

Czytelnia Radomsko: sygnatura 30396 c

WOŹNIAKIEWICZ-DZIADOSZ Maria : *"Dziennik 1954" Leopolda Tyrmanda* // **Wśród starych i nowych lektur szkolnych : zbiór analiz i interpretacji** / pod red. Piotra Żbikowskiego. – Rzeszów : Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej, 1994. – **S. 415-430.**

Wypożyczalnia Piotrków: sygnatura 79716, 79717

ZIELIŃSKI Jan : **Leksykon polskiej literatury emigracyjnej.** – Wyd. 2 popr. i rozsz. – Lublin : „Fis” ; „Unipress”, [1990]. – **S. 128-129** : *Tyrmand Leopold.*

Czytelnia Piotrków: sygnatura 71975

Wypożyczalnia Bełchatów: sygnatura 23201

Czytelnia Radomsko: sygnatura 22899-CZT

ARTYKUŁY Z CZASOPISM

(Artykuły dostępne w Czytelnii Biblioteki Pedagogicznej w Piotrkowie Trybunalskim i/lub jej Filiach)

IWASIÓW Iga : „Filip” i ja // **Polonistyka.** – 2001, nr 3, s. 142-148.

Dotyczy utworu „Filip”.

KŁAK Czesław : „Posępne i gorzkie szczęście samotnej walki” : o „Dzienniku 1954” Leopolda Tyrmanda // **Ojczyzna Polszczyzna.** – 1994, nr 1, s. 50-58.

KOWALCZYK Marcin : *Poetyka karnawału w „Dzienniku 1954” Leopolda Tyrmanda* // **Pamiętnik Literacki.** – 2006, nr 4, s. 51-70.

KOWALCZYK Marcin : „Dziennik 1954”, czyli Stalinizm od środka // **Mówią Wieki. – 2016, nr 2, dod. Mówią Wieki w Szkole, nr 1, s. 6-7.**

MAKUCH-DOLATA Ewa : *Leopold Tyrmand : zestawienie bibliograficzne w wyborze* // **Poradnik Bibliotekarza. – 1995, nr 6, s. 17-19.**

NICIŃSKI Konrad : *Dwie wersje „Dziennika 1954” Leopolda Tyrmanda : wokół problemu tożsamości tekstu* // **Pamiętnik Literacki. – 2006, nr 4, s. 71-94.**

PASTERSKA Jolanta : *Patriota, cwaniak, głupiec, bikiniarz... : o bohaterze „Dziennika 1954” Leopolda Tyrmanda* // **Język Polski w Szkole Średniej. – 1993/1994, nr 4, s. 13-23.**

ROWICKI Piotr : *Król hipsterów / z Piotrem Rowickim rozm. Justyna Jaworska* // **Dialog. – 2016, nr 7/8, s. 109-111.**

ZAWRZYKRAJ Agata : „Dziennik 1954” Leopolda Tyrmanda : *narracja jako narzędzie autokreacji* // **Teksty Drugie. – 2002, nr 1/2, s. 235-253.**

ZASOBY ONLINE

Publikacje nie chronione prawem autorskim lub licencjonowane,
dostępne dla każdego użytkownika Internetu.

BEDNARZ Beata : **Misskeit i Lolek. Opowieść o Tyrmandach** [online]. [Przełączany 5 marca 2020]. Dostęp w: <https://www.granice.pl/publicystyka/leopold-tyrmand-biografia/634/1>

CZERMIŃSKA Małgorzata : *Leopold Tyrmand – głos świadka* [online] // **Rocznik Towarzystwa Literackiego imienia Adama Mickiewicza. – 1994 r. 28 (1993) s. 77-83.** [Przełączany 5 marca 2020]. Dostęp w: http://bazhum.muzhp.pl/media//files/Rocznik_Towarzystwa_Literackiego_imienia_Adama_Mickiewicza/Rocznik_Towarzystwa_Literackiego_imienia_Adama_Mickiewicza-r1993-t28/Rocznik_Towarzystwa_Literackiego_imienia_Adama_Mickiewicza-r1993-t28-s77-83/Rocznik_Towarzystwa_Literackiego_imienia_Adama_Mickiewicza-r1993-t28-s77-83.pdf
Dotyczy utworu „Dziennik 1954”.

12 twarzy Leopolda Tyrmanda [online] / zebrała i opracowała: Katarzyna Figiel. [Przełączany 5 marca 2020]. Dostęp w: <http://booklips.pl/zestawienia/12-twarzy-leopolda-tyrmanda/>

10 szczerych wypowiedzi Leopolda Tyrmanda o innych znanych polskich pisarzach [online] / opracował Artur Maszota. [Przełączany 5 marca 2020]. Dostęp w: <http://booklips.pl/zestawienia/10-szczerych-wypowiedzi-leopolda-tyrmanda-o-innych-znanych-polskich-pisarzach/>

JAŻWIŃSKI Aleksander : **Leopold Tyrmand – przymusowa bezczynność, krótkotrwała poprawa, emigracja** [online]. [Przełączany 5 marca 2020]. Dostęp w: <https://www.muzeumjazzu.pl/leopold-tyrmand-przymusowa-bezczynnosc-krotkotrwala-poprawa-emigracja/>

KOSIOREK Michał : **Ikona stylu: Leopold Tyrmand** [online]. [Przełączany 5 marca 2020]. Dostęp w: <http://gentlemanschoice.pl/ikona-stylu-leopold-tyrmand/>

KOWALCZYK Marcin : **Poetyka karnawału w „Dzienniku 1954” Leopolda Tyrmanda** [online] // Pamiętnik Literacki. – 2006, nr 4, s. 51-70. [Przełączany 5 marca 2020]. Dostęp w: http://bazhum.muzhp.pl/media//files/Pamietnik_Literacki_czasopismo_kwartalne_poswiecone_historii_i_krytyce_literatury_polskiejPamietnik_Literacki_czasopismo_kwartalne_poswiecone_historii_i_krytyce_literatury_polskiej-r2006-t97-n4-s51-70/Pamietnik_Literacki_czasopismo_kwartalne_poswiecone_historii_i_krytyce_literatury_polskiej-r2006-t97-n4-s51-70.pdf

Leopold Tyrmand [online]. [Przełączany 5 marca 2020]. Dostęp w: <https://culture.pl/pl/tworca/leopold-tyrmand>

Leopold Tyrmand [online]. [Przełączany 5 marca 2020]. Dostęp w: <https://nowynapis.eu/autor/leopold-tyrmand>

MACIOCHA Marcin : **Walka o własne prawdy : nadzieje i rozczarowania w publicystyce Leopolda Tyrmanda** [online]. [Przełączany 5 marca 2020]. Dostęp w: <http://leopold-tyrmand.pl/>

NICIŃSKI Konrad : **Dwie wersje „Dziennika 1954” Leopolda Tyrmanda : wokół problemu tożsamości tekstu** [online] // Pamiętnik Literacki. – 2006, nr 4, s. 71-94. [Przełączany 5 marca 2020]. Dostęp w:

http://bazhum.muzhp.pl/media//files/Pamietnik_Literacki_czasopismo_kwartalne_poswiecone_historii_i_krytyce_literatury_polskiej/Pamietnik_Literacki_czasopismo_kwartalne_poswiecone_historii_i_krytyce_literatury_polskiej-r2006-t97-n4/Pamietnik_Literacki_czasopismo_kwartalne_poswiecone_historii_i_krytyce_literatury_polskiej-r2006-t97-n4-s71-94/Pamietnik_Literacki_czasopismo_kwartalne_poswiecone_historii_i_krytyce_literatury_polskiej-r2006-t97-n4-s71-94.pdf

PADOŁ Emilia : **„Dżentelmeni PRL-u”. Leopold Tyrmand, czyli od bon vivanta do pedantycznej mrówki (fragment książki)** [online]. – Warszawa : Prószyński i Media, 2015. [Przełączany 5 marca 2020]. Dostęp w: https://kultura.onet.pl/wiadomosci/dzentelmeni-prl-u-leopold-tyrmand-czyli-od-bon-vivanta-do-pedantycznejmrówkigjp8js0utm_source=www.dbp.wroc.pl_viasg_kultura&utm_medium=referral&utm_campaign=leo_automatic&srcc=ucs&utm_v=2

POTASIŃSKA Paulina : **Kult, mit i kompleks : figury autokreacji w twórczości Leopolda Tyrmanda, Marka Hłaski i Tadeusza Konwickiego** [online]. – Warszawa : Wydział Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego, 2015. – S. 17-66 : *Kulty Leopolda Tyrmanda*. [Przełączany 5 marca 2020]. Dostęp w: https://depot.ceon.pl/bitstream/handle/123456789/16314/Potasi_%c5%84ska_Kult.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Zawiera podrozdziały:

- 1.1. Kompensacyjny charakter Dziennika 1954;
- 1.2. Obrzędowość Tyrmanda;
- 1.3. Autoportret a biografia nieautoryzowana.

SZAJA Adam : **Almanach kobiecy. Leopold Tyrmand: model do składania** [online]. Opublikowano październik 2018. [Przełączany 5 marca 2020]. Dostęp w: <http://smakksiadzki.pl/almanach-kobiecy-leopold-tyrmand-model-skladania/>

SZCZEPAŃSKA Anna : **Polski pisarz, który bronił Amerykanów przed zgubną fascynacją** [online]. Opublikowano 12.01.2020. [Przełączany 5 marca 2020]. Dostęp w: <https://superhistoria.pl/126065/polski-pisarz-ktory-bronil-amerykanow-przed-zgubna-fascynacja.html>

WOJNOWSKI Jan : **Tyrmand Leopold** [online]. [Przełączany 5 marca 2020]. Dostęp w: <https://sztetl.org.pl/pl/biogramy/4051-tyrmand-leopold>

WOŹNIAK Marcel : **Sąsiedztwo „Więzi”. Historia znikania i powrotów Leopolda Tyrmanda** [online]. [Przełączany 5 marca 2020]. Dostęp w: <http://wiesz.com.pl/2019/04/26/sasiedztwo-wiezi-historia-znikania-i-powrotow-leopolda-tyrmanda/>

WOŹNIAK Marcel : **#tyrmand2020, czyli czytamy Tyrmanda!** [online] // Nowy Napis Co Tydzień. – 2019, nr 27. Data publikacji: 12.12.2019. [Przełączany 5 marca 2020]. Dostęp w: <https://nowynapis.eu/tygodnik/nr-27/artukul/tyrmand2020-czyli-czytajmy-tyrmanda>

ZAWRZYKRAJ Agata : **„Dziennik 1954” Leopolda Tyrmanda : narracja jako narzędzie autokreacji** [online] // Teksty Drugie. – 2002, nr 1/2, s. 235-253. [Przełączany 5 marca 2020]. Dostęp w: [http://bazhum.muzhp.pl/media//files/Teksty_Drugie_teorja_literatury_krytyka_interpretacja/Teksty_Drugie_teorja_literatury_krytyka_interpretacja-r2002-t-n1_2_\(73_74\)/Teksty_Drugie_teorja_literatury_krytyka_interpretacja-r2002-t-n1_2_\(73_74\)-s235-253/Teksty_Drugie_teorja_literatury_krytyka_interpretacja-r2002-t-n1_2_\(73_74\)-s235-253.pdf](http://bazhum.muzhp.pl/media//files/Teksty_Drugie_teorja_literatury_krytyka_interpretacja/Teksty_Drugie_teorja_literatury_krytyka_interpretacja-r2002-t-n1_2_(73_74)/Teksty_Drugie_teorja_literatury_krytyka_interpretacja-r2002-t-n1_2_(73_74)-s235-253/Teksty_Drugie_teorja_literatury_krytyka_interpretacja-r2002-t-n1_2_(73_74)-s235-253.pdf)

**WYDAWNICTWA INNYCH BIBLIOTEK
DOSTĘPNE NA ZAMÓWIENIE CZYTELNIKA
W RAMACH USŁUGI WYPOŻYCZEŃ MIĘDZYBIBLIOTECZNYCH**

Wydawnictwa zwarte (książki)

„Ceglane ciało, gorący oddech” : Warszawa Leopolda Tyrmanda / [red. Agnieszka Karpowicz, Piotr Kubkowski, Włodzimierz Karol Pessel, Igor Piotrowski]. – Warszawa : Uniwersytet Warszawski, 2015.

DZIEWOŃSKI Roman : **W cieniu „Złego”** . – Warszawa : Prószyński i S-ka, 2008.

FORAJTER Waław : **Zły Leopolda Tyrmanda jako literatura środka : tekst i konteksty**. – Kraków : Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych „Universitas”, 2007.

GÓRKA Marek : **Leopold Tyrmand – kontestator komunizmu : rzeczywistość dekady stalinowskiej w zwiernadle Dziennika 1954 oraz prasy PRL**. – Koszalin : Wydawnictwo Uczelniane Politechniki Koszalińskiej, 2014.

IWASIÓW Inga : **Opowieść i milczenie : o prozie Leopolda Tyrmanda**. – Szczecin : Wydawnictwo Uniwersytetu Szczecińskiego, 2000. – (Rozprawy i Studia / Uniwersytet Szczeciński ; t. 362).

Jestem Tyrmand, syn Leopolda / Matthew Tyrmand & Kamila Sypniewska. – Kraków : Społeczny Instytut Wydawniczy Znak, 2013.

KOWALCZYK Marcin : **Tyrmand karnawałowy**. – Kraków : Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych Universitas, 2008.

KWIATKOWSKA Katarzyna I., GAWĘCKI Maciej : **Tyrmand i Ameryka**. – [Wyd. 3]. – Gdańsk : Wydawnictwo Słowo/Obraz Terytoria, cop. 2011.

KWIATKOWSKA Katarzyna, GAWĘCKI Maciej : **Tyrmand i Ameryka**. – Wyd. 2 rozsz. – Gdańsk : Wydawnictwo Bursztyn, 1998.

PASTERSKA Jolanta : **Świat według Tyrmanda : przewodnik po utworach fabularnych**. – Rzeszów : Wydawnictwo Oświatowe FOSZE, 2000.

PRZYBYLSKI Ryszard K. : **O tym jak Leopold Tyrmand wałęsał się w świecie kultury popularnej**. – Poznań : Poznańskie Studia Polonistyczne. Seria Literacka, 1998. – (Biblioteka Literacka "Poznańskich Studiów Polonistycznych"; t. 14) (Prace Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza).

O tym, jak Leopold Tyrmand przydał znaczenia kulturze popularnej.

O tym, jak Leopold Tyrmand tworzył mit miasta [dot. powieści "Zły"].

O tym, jak Leopold Tyrmand walczył z komuną [dot. "Dziennika 1954"].

O tym, jak Leopold Tyrmand chronił swą indywidualność [nt. opowiadań: "Gorzki smak czekolady", "Lucullus", "Niedziela w Stavanger", "Tuebingen ma białe kominy" oraz powieści "Filip"].

Gdy bunt stał się obowiązkiem [nt. pobytów pisarza w Ameryce i obrony kultury popularnej].

SERNICKA Katarzyna, GAWĘCKI Maciej : **Amerykański brzeg Leopolda Tyrmanda**. – Warszawa : Nesskra : Wydawnictwo Tewet, 1993.

Tyrmandowie : romans amerykański / rozmawiała i skomponowała Agata Tuszyńska ; tłumaczenie listów Anna Wróbel. – Warszawa : Wydawnictwo MG, copyright © 2012.

U brzegów Leopolda Tyrmanda / red. nauk. Marek Górka. – Koszalin : Wydawnictwo Uczelniane Politechniki Koszalińskiej, 2015.

Artykuły z prac zbiorowych / rozdziały

ADAMIEC Marek : **„Cień wielkiej tajemnicy ...”: Norwid, Grabiński, Leśmian, Tyrmand, Mackiewicz, Herbert, Vincenz**. – Gdańsk : Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 1995.

Zawiera: "Zły" Leopolda Tyrmanda czyli "koniec tajemnicy Warszawy".

- BASZCZAK Błażej : *Leopold Tyrmand : szkic do portretu socjologicznego* // W: **U brzegów Leopolda Tyrmanda** / red. nauk. Marek Górka. – Koszalin : Wydawnictwo Uczelniane Politechniki Koszalińskiej, 2015. – S. 213-236.
- BZOWSKA Katarzyna : *Buntownik z wyboru, czyli kalejdoskop masek Leopolda Tyrmanda* // W: **U brzegów Leopolda Tyrmanda** / red. nauk. Marek Górka. – Koszalin : Wydawnictwo Uczelniane Politechniki Koszalińskiej, 2015. – S. 299-314.
- CHŁOSTA-ZIELONKA Joanna : *Wpływ miejsca na życie i twórczość Leopolda Tyrmanda : przyczynek do literackiej geografii sensorycznej* // **Tożsamość, kultura, nowoczesność. [T. 3], Miejsce, doświadczenie** / pod redakcją Beaty Morzyńskiej-Wrzosek, Marka Kurkiewicza, Ireneusza Szczukowskiego. – Bydgoszcz : Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, 2019. – S. 69-83.
- CHUTNIK Sylwia : *Tyrmand w wydaniu dźwiękowym : próba rekonstrukcji słyszanego i słuchającego* // W: **"Ceglane ciało, gorący oddech" : Warszawa Leopolda Tyrmanda**. / [red. Agnieszka Karpowicz, Piotr Kubkowski, Włodzimierz Karol Pessel, Igor Piotrowski]. – Warszawa : Uniwersytet Warszawski, 2015. – S. 321-341.
- CZAPSKA Eliza : *Warszawa w literackich obrazach Leopolda Tyrmanda* // W: **U brzegów Leopolda Tyrmanda** / red. nauk. Marek Górka. – Koszalin : Wydawnictwo Uczelniane Politechniki Koszalińskiej, 2015. – S. 341-367.
- DĄBROWICZ Elżbieta : *Cenzura a mobilność zagraniczna pisarzy : wokół "Porachunków osobistych" Leopolda Tyrmanda* // W: **"Sztuka czytania między wierszami" : cenzura w komunikacji literackiej w Polsce w latach 1965-1989** / redaktorzy Kamila Budrowska, Maria Kotowska-Kachel. – Warszawa : Instytut Badań Literackich PAN. Wydawnictwo 2016. – S. 25-46.
- DĄBROWSKA Danuta : *Wszystkie zmysły PRL-u w prozie krajowej Leopolda Tyrmanda* // W: **Zmysłowy komunizm : somatyczne doświadczenie epoki** / pod red. Magdaleny Bogusławskiej, Zuzanny Grębeckiej i Roberta Kulmińskiego. – Warszawa : Wydział Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego ; Kraków : Wydawnictwo Libron - Filip Lohner, cop. 2014. – S. 171-[182].
- GŁOGOWSKI Tomasz M. : *Śląsk w oczach Tyrmanda* // W: **U brzegów Leopolda Tyrmanda** / red. nauk. Marek Górka. – Koszalin : Wydawnictwo Uczelniane Politechniki Koszalińskiej, 2015. – S. 315-323.
- GOŁĄB Marcin : *Podejrzany gość z notesem, czyli Tyrmand knajpiany* // W: **"Ceglane ciało, gorący oddech" : Warszawa Leopolda Tyrmanda**. / [red. Agnieszka Karpowicz, Piotr Kubkowski, Włodzimierz Karol Pessel, Igor Piotrowski]. – Warszawa : Uniwersytet Warszawski, 2015. – S. 273-297.
- JAGODA Barbara : *Dalekie rejsy Leopolda Tyrmanda : refleksje o kulturze we wczesnej publicystyce emigracyjnej* // W: **U brzegów Leopolda Tyrmanda** / red. nauk. Marek Górka. – Koszalin : Wydawnictwo Uczelniane Politechniki Koszalińskiej, 2015. – S. 9-32.
- JEZIORKOWSKA-POLAKOWSKA Anna : *Zupełnie zwyczajne niezwykle losy flâneura : "Filip" Leopolda Tyrmanda* // W: **U brzegów Leopolda Tyrmanda** / red. nauk. Marek Górka. – Koszalin : Wydawnictwo Uczelniane Politechniki Koszalińskiej, 2015. – S. 147-174.
- KARPOWICZ Agnieszka : *"Jako skromne ćwiczenie wyzwalania się stosując jazz" : Nowy Orlean Leopolda Tyrmanda* // W: **"Ceglane ciało, gorący oddech" : Warszawa Leopolda Tyrmanda**. / [red. Agnieszka Karpowicz, Piotr Kubkowski, Włodzimierz Karol Pessel, Igor Piotrowski]. – Warszawa : Uniwersytet Warszawski, 2015. – S. 342-368.
- KLIMEK Barbara : *Leopold Tyrmand – od polskiego bikiniarza do amerykańskiego konserwatysty* // W: **Mistrzowie literatury czy dziennikarstwa?** / Kazimierz Wolny-Zmorzyński, Wojciech Furman, Jerzy Snopek. – Warszawa : POLTEXT, 2011. – S. 33-43.
- KOŁOS Sylwia : *Obywatel Tyrmand : o wizerunku Leopolda Tyrmanda w polskim filmie dokumentalnym* // W: **U brzegów Leopolda Tyrmanda** / red. nauk. Marek Górka. – Koszalin : Wydawnictwo Uczelniane Politechniki Koszalińskiej, 2015. – S. 83-97.
- KOŹNIEWSKI Kazimierz : **Przekorni : Boy-Żeleński, Słonimski, Cat-Mackiewicz, Pruszyński, Stachniuk, Kisielewski, Tyrmand, Kałużyński, Urban**. – Warszawa : Wydawnictwo „Iskry”, 2000

KRZYSZTAN Bartłomiej : *Odnaleźć niewypowiedziane : Leopold Tyrmand i tożsamość żydowska* // W: **U brzegów Leopolda Tyrmanda** / red. nauk. Marek Górka. – Koszalin : Wydawnictwo Uczelniane Politechniki Koszalińskiej, 2015. – **S. 175-189.**

LUBELSKI Jakub : *Arogancka elegancja, czyli "rozkosze konserwatyzmu" : notatki o Leopoldzie Tyrmandzie* // W: **U brzegów Leopolda Tyrmanda** / red. nauk. Marek Górka. – Koszalin : Wydawnictwo Uczelniane Politechniki Koszalińskiej, 2015. – **S. 265-283**

MILLATI Piotr : *Amerykańska przygoda Leopolda Tyrmanda z konserwatyzmem* // W: **Literatura polska obu Ameryk : studia i szkice. Seria 2** / pod redakcją Bożeny Szalasty-Rogowskiej. – Katowice : Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2016. – **S. 425-437.**

NICIŃSKI Konrad : *Tyrmand prasowy* // W: **"Ceglane ciało, gorący oddech" : Warszawa Leopolda Tyrmanda** / [red. Agnieszka Karpowicz, Piotr Kubkowski, Włodzimierz Karol Pessel, Igor Piotrowski]. – Warszawa : Uniwersytet Warszawski, 2015. – **S. 41-71.**

NOSIADEK Patrycja : **Tożsamość jednostki a proces asymilacji w tekstach autobiograficznych emigrantów pochodzenia polskiego w Stanach Zjednoczonych : nadzieje, rozterki, powroty fali lat sześćdziesiątych.** – Racibórz : Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej, 2016. – **S. 109-136** : *Obraz Ameryki i relacji społecznych oczami polskich emigrantów na przykładzie autobiografii Marii Ginter „Z wiatrem i pod wiatr” oraz „Zapisków dyletanta” Leopolda Tyrmanda.*

PAPUCZYS Jakub : *Tyrmand i sport* // W: **"Ceglane ciało, gorący oddech" : Warszawa Leopolda Tyrmanda** / [red. Agnieszka Karpowicz, Piotr Kubkowski, Włodzimierz Karol Pessel, Igor Piotrowski]. – Warszawa : Uniwersytet Warszawski, 2015. – **S. 180-204.**

PIOTROWSKI Igor : *W Nieparyżu, nie gdzie indziej : stolica dzieciństwa i rodzinne miasto Leopolda Tyrmanda* // W: **"Ceglane ciało, gorący oddech" : Warszawa Leopolda Tyrmanda** / [red. Agnieszka Karpowicz, Piotr Kubkowski, Włodzimierz Karol Pessel, Igor Piotrowski]. – Warszawa : Uniwersytet Warszawski, 2015. – **S. 15-40.**

RYBICKA Elżbieta : *Atmosfera - mapy emocjonalne i sensualne w twórczości Leopolda Tyrmanda* // W: **"Ceglane ciało, gorący oddech" : Warszawa Leopolda Tyrmanda** / [red. Agnieszka Karpowicz, Piotr Kubkowski, Włodzimierz Karol Pessel, Igor Piotrowski]. – Warszawa : Uniwersytet Warszawski, 2015. – **S. 72-91.**

SZAROTA Piotr : *O modzie, elegancji i kolorowych skarpetkach* // W: **U brzegów Leopolda Tyrmanda** / red. nauk. Marek Górka. – Koszalin : Wydawnictwo Uczelniane Politechniki Koszalińskiej, 2015. – **S. 285-298.**

SZEWCZYK Katarzyna : *Filmowy dorobek Tyrmanda* // W: **U brzegów Leopolda Tyrmanda** / red. nauk. Marek Górka. – Koszalin : Wydawnictwo Uczelniane Politechniki Koszalińskiej, 2015. – **S. 33-81.**

SZTURO Tomasz : *Między Dobrym i Złym, czyli Romantyczny mit gangstera według Tyrmanda i Łysiaka* // W: **Brudne wspólnoty : przestępczość zorganizowana w PRL w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych XX wieku.** – Gdańsk ; Warszawa : Instytut Pamięci Narodowej. Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, 2018. – **S. 306-312.**

THOMPSON Ewa M. : *Leopold Tyrmand, peryferyjność i amerykański ruch konserwatywny* // W: **Życie w przekładzie.** – Kraków : Wydawnictwo Literackie, 2001. – **S. 131-147.**

WĄDOLNY-TATAR Katarzyna : *Poetyka opowiadań Leopolda Tyrmanda* // W: **U brzegów Leopolda Tyrmanda** / red. nauk. Marek Górka. – Koszalin : Wydawnictwo Uczelniane Politechniki Koszalińskiej, 2015. – **S. 191-211.**

WIŚNIEWSKA Marta : *„Zdecydowałam się bronić Ameryki przed nią samą” : Leopold Tyrmand walczy o wolność* // W: **Formy zaangażowania : pisarki i pisarze w kulturze XX i XXI wieku** / pod redakcją Moniki Brzostowicz-Klajn, Grzegorza Pertka, Beaty Przymuszały. – Poznań : Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, 2017. – **S. 179-193.**

ZATKA Natalia : *Przyjaciół i wróg: na co dzień, okazjonalnie, po ćwiartce wódki : Leopolda Tyrmanda relacje z mężczyznami i portrety własnej męskości* // W: **U brzegów Leopolda Tyrmandy** / red. nauk. Marek Górka. – Koszalin : Wydawnictwo Uczelniane Politechniki Koszalińskiej, 2015. – S. 99-146.

ZGOŁA Clara : *"Music maestro, please... prosimy do tańca z życiem, jak najszybciej na parkiet świata" : Tyrmand paryski* // W: **"Ceglana cięta, gorący oddech" : Warszawa Leopolda Tyrmandy**. / [red. Agnieszka Karpowicz, Piotr Kubkowski, Włodzimierz Karol Pessel, Igor Piotrowski]. – Warszawa : Uniwersytet Warszawski, 2015. – S. 369-385.

ZIMAND Roman : *Tyrmand '54* // W: **Literatura źle obecna : rekonesans : materiały z konferencji naukowej Instytutu Badań Literackich PAN**. – Kraków : X, 1986. – S. 195-219.

Artykuły z czasopism

ADAMIEC Marek : „Zły” Leopolda Tyrmandy czyli „koniec tajemnic Warszawy” // **Res Publica**. – 1987, nr 6, s. 67-78.

BŁASZCZAK Błażej : *Dandys w PRL-u : "Dziennik 1954" Tyrmandy jako świadectwo oporu i przystosowania do codzienności komunizmu* // **Kresy**. – 2010, nr 1/2, s. 108-117.

BŁAŻEJEWSKA Kalina : *Życie towarzyskie i ideowe : Tyrmand w Ameryce* // **Tygodnik Powszechny**. – 2010, nr 20, s. 36-37.

CIEŚLIK Mariusz : *Celebryta Tyrmand* // **Newsweek Polska**. – 2011, nr 47, s. 86-90

DASKO Henryk : *Powrót Leopolda Tyrmandy* // **Ex Libris**. – 1992, nr 18, s. 1, 4.
O publikacji w Polsce książek pisarza i wzroście zainteresowania jego twórczością

DASKO Henryk : *Powrót Leopolda Tyrmandy* // **Przegląd Polski = Polish Review**. – 1992, nr z 3 IX, s. 6, 15.

Dotyczy renesansu zainteresowania twórczością Leopolda Tyrmandy i licznych wznowień jego utworów.

DASKO Henryk : *Tyrmand, Ameryka, "Dziennik"* // **Res Publica**. – 1990, nr 5, s. 39-47.

DASKO Henryk : *Z liberała - konserwatysta* // **Przegląd Polski = Polish Review**. – 1991, z 15 VIII, s. 6, 15.

DERWICH Małgorzata : *Cały ten zgiełk wokół Leopolda Tyrmandy, czyli Portret autora "Złego" z perspektywy czasu : scenariusz imprezy bibliotecznej* // **Poradnik Bibliograficzno-Metodyczny**. – R. 53, [nr] 1 (2019), s. 59-74.

GALAS Barbara : *Antroponimia w powieści Leopolda Tyrmandy „Zły”* // **Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Gdańskiego. Prace Językoznawcze**. – 1982, nr 8, s. 61-63.

GŁOGOWSKI Tomasz M. : *Od bikiniarza do konserwatysty : Tyrmand i muzyka rozrywkowa* // **Opcje**. – 2001, nr 1, s. 9-14.

GŁOGOWSKI Tomasz M.: *Śląsk w oczach Tyrmandy* // **Śląskie Miscellanea**. – 2001, t. 14, s. 44-52.

GÓRKA Marek : *"Dziennik 1954" Leopolda Tyrmandy w oczach politologa* // **Rocznik Nauk Politycznych**. – R. 11, nr 12 (2009), s. 113-133.

IWASIÓW Inga : *Milczenie Bogny (O "Dzienniku 1954" Leopolda Tyrmandy)* // **Kresy**. – 1996, nr 25, s. 77-85

KANIECKI Przemysław : *Zredagowanie i podkoloryzowanie : estetyczne kontrasty w dwu wersjach "Dziennika 1954" Leopolda Tyrmandy* // **Litteraria Copernicana**. – 2012, nr 2, s. 102-113.

KIJOWSKI Andrzej : *Wielki pisarz : dla kogo?* // **Twórczość**. – 1963, nr 4, s. 123-130.

KISIELEWSKI Stefan : *Leopold Tyrmand – pisarz zapomniany* // **Twórczość**. – 1962, nr 4, s. 116-122.

- KRZYMIANOWSKI Grzegorz : *Romansidło egzystencjalne : „Siedem dalekich rejsów” Tyrmanda* // **Twórczość**. – 2010, nr 3, s. 63-67.
- KRZYŻANOWSKI Jerzy R.: *"Zły" lat dziewięćdziesiątych* // **Kultura [Paryż]**. – 1998, nr 10, s. 144-149.
- KRZYŻANOWSKI Jerzy : *"Zły" - powieść na dzisiaj*// **Przegląd Polski = Polish Review**. – 2001, nr z 2 **XI**, s. 1-2
- MACIĄG Kazimierz : *Elementy pamfletowe w "Dzienniku 1954" Leopolda Tyrmanda* // **Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie. Seria Filologiczna: Historia Literatury**. – 1994, z. 2, s. 155-162.
- MACIĄG Kazimierz : *Konwicki contra Tyrmand czyli o autentyczności „Dziennika 1954”* // **Dekada Literacka**. – 1993, nr 9, s. 5.
- MALITA Piotr : *Leopold Tyrmand w Ameryce czyli "Zapiski Dyletanta"* // **Dekada Literacka**. – 1991, nr 29, s. 1, 10-11
- MYSŁEK Tomasz : *Pisarz warszawsko-amerykański : 20 lat po śmierci Leopolda Tyrmanda* // **Najwyższy Czas**. – 2005, nr 12, s. XXXIV- XXXV.
- NIEMCZYŃSKA MAŁGORZATA L. : *Tyrmand ku światu, Mroźek ku sobie* // **Książki : magazyn do czytania**. – 2017, nr 4, s. 52-54.
- OBARA Jerzy: *Stylizacja językowa w "Złym" Leopolda Tyrmanda* // **Acta Universitatis Wratislaviensis. Kształcenie Językowe**. – 2001, nr 2, (2336) s. 9-37.
- OLEJNICZAK Józef : *Tyrmand* // **Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace Polonijne**. – 1993, z. 18, s. 169-182.
- PASTERSKA Jolanta : *Człowiek i świat w wojennej prozie Leopolda Tyrmanda* // **Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie. Seria Filologiczna: Historia Literatury**. – 1998, z. 4, s. 137-161.
- PASTERSKA Jolanta : *Kronika bieżącego czasu – Leopold Tyrmand „Dziennik 1954”* // **Zeszyty Naukowe WSP w Rzeszowie. Seria Filologiczna nr 9. Dydaktyka**. – 1992, z. 2, s. 181-202.
- PASTERSKA Jolanta : *Topika literatury popularnej przeciw absurdom i ograniczeniom stalinizmu : gra literacka jako sposób mówienia "językiem Ezopowym" (Leopold Tyrmand "Zły")* // **Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie. Dydaktyka**. – Z. 5, (1998), s. 75-105.
- PRACHNIO Piotr : *Moda warszawska : indywidualizowanie przez ubiór w prozie Leopolda Tyrmanda* // **Twórczość**. – 2019, nr 11, s. 94-104.
- TOMASIK Wojciech : *All that jazz! : on Tyrmand's challenge to Stalinism* // **Blok : międzynarodowe pismo poświęcone kulturze stalinowskiej i poststalinowskiej**. – Nr 3 (2004), s. 179-186
- TOMICKA Małgorzata : *Muzyczne tropy w "Złym" Tyrmanda: przekład francuski wobec oryginału* // **Acta Universitatis Wratislaviensis. Romanica Wratislaviensia**. – 2000, nr 46 (2223), s. 181-199.
- TOMICKA Małgorzata : *Rozpoznanie "warszawskości" we francuskim tłumaczeniu "Złego" Leopolda Tyrmanda* // **Acta Universitatis Wratislaviensis. Romanica Wratislaviensia**. – 1997, nr 44 (1990), s. 133-144.
- TOMICKA Małgorzata : *Świat znaków i aluzji literackich we francuskim tłumaczeniu "Złego" Leopolda Tyrmanda* // **Acta Universitatis Wratislaviensis. Romanica Wratislaviensia**. – 2000, nr 46 (2223), s. 43-64.
- TYRMAND Leopold : *Nie pozostało mi nic innego jak zostać pisarzem / rozm. Wojciech Wierzewski* // **Literatura**. – 1989, nr 11/12, s. 22-25.

WALICKI Franciszek : *O Wilnie, Tyrmandzie, jazzie i rocku* / rozm. przepr. Stanisław Beres / **Odra**. – 1989, nr 12, s. 30-38.

WOLSKI Mikołaj : „Zdecydowany reakcjonista” : *Leopold Tyrmand w dokumentach organów bezpieczeństwa z lat 1945-1962 : (zarys problematyki)* // **Aparat Represji w Polsce Ludowej 1944-1989**. – 2017, nr 1, s. 381-404.

ZAWISZA Leszek : *Moje spotkania z Tyrmandem* // **Ex Libris**. – 1994, nr 44, s. 6-8 ; nr 45, s. 4-6
Wspomnienia z lat 1939-1950 z Wilna i Warszawy oraz z lat 1967-1985 z USA.

ZIELICHOWSKI-WOYNIŁŁOWICZ Tadeusz : *Był jazz...* // **Twórczość**. – 2002, nr 7/8, s. 238-241.

Zrozumieć Tyrmanda // **Przegląd Polski = Polish Review**. – 1993, nr z 8 IV, s. 6.
Dotyczy prelekcji o życiu i twórczości Tyrmanda wygłoszonej w Nowym Jorku przez Henryka Dasko.

ACADEMICA

Cyfrowa wypożyczalnia międzybiblioteczna książek i czasopism naukowych

<https://academica.edu.pl/>

Publikacje chronione prawem autorskim, są dostępne online na dedykowanych terminalach w bibliotekach należących do systemu Academica (możliwość rezerwacji w Bibliotece Pedagogicznej).

FORAJTER Wacław : **Zły Leopolda Tyrmanda jako literatura środka : tekst i konteksty** [online]. – Kraków : Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych „Universitas”, 2007.

IWASIÓW Inga : **Leopold Tyrmand - spóźniony na samego siebie** [online]// Fa-Art. – 1998, nr 3, s. 80-87.

IWASIÓW Inga : **Opowieść i milczenie : o prozie Leopolda Tyrmanda** [online]. – Szczecin : Wydawnictwo Uniwersytetu Szczecińskiego, 2000. – (Rozprawy i Studia / Uniwersytet Szczeciński ; t. 362).

Jaxa-Rożen Hanna : **Leopold Tyrmand : Dziennik pisarza : autokreacja i powieść** [online] // Forum Socjologiczne. – [T.] 7 (2016), s. 199-209.

KANIECKI Przemysław : **Zredagowanie i podkoloryzowanie : estetyczne kontrasty w dwu wersjach "Dziennika 1954" Leopolda Tyrmanda** [online] // Litteraria Copernicana. – 2012, nr 2, s. 102-113

PASTERSKA Jolanta : **Świat według Tyrmanda : przewodnik po utworach fabularnych** [online]. – Rzeszów : Wydawnictwo Oświatowe FOSZE, 2000.

PRZYBYLSKI Ryszard K. : **O tym jak Leopold Tyrmand wałęsał się w świecie kultury popularnej** [online]. – Poznań : Poznańskie Studia Polonistyczne. Seria Literacka, 1998. – (Biblioteka Literacka "Poznańskich Studiów Polonistycznych"; t. 14) (Prace Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza).

Tyrmand warszawski : teksty niewydane [online]. – Warszawa : Wydawnictwo MG, Ewa Malinowska-Grupińska, cop. 2011.

WOLSKI Mikołaj : „Zdecydowany reakcjonista” : *Leopold Tyrmand w dokumentach organów bezpieczeństwa z lat 1945-1962 : (zarys problematyki)* [online] // Aparat Represji w Polsce Ludowej 1944-1989. – 2017, nr 1, s. 381-404.

ZIMAND Roman : **Miłosz, Tyrmand, Zinowiew** [online]. – Warszawa : "Krag", 1982.